

Socialnämnden

Tertialrapport 1, 2019

Socialförvaltningens förslag till beslut

Socialnämnden godkänner redovisad tertialrapport, tertial 1 2019.

Sammanfattning av ärendet

Socialnämnden redovisar för de första fyra månaderna en negativ budgetavvikelse på 14 891 tkr. Socialnämnden har för året fortsatt stora utmaningar med höga kostnader för försörjningsstöd och externa placeringar. Inhyrda socionomkonsulter är ytterligare en post som belastar ekonomin under perioden. Socialnämnden har upprättat en åtgärdsplan för att utveckla verksamheten och sänka kostnaderna. Trots åtgärder bedöms den sammantagna prognosen för helår 2019 landa på en negativ avvikelse jämfört med budget på 30 000 tkr.

Ärendets handlingar

- Tertialrapport 2019 socialnämnden tertial 1 2019

Marita Asplund Håkansson
Ekonom

Beslutet skickas till:
Akten

Tertialrapport 2019

Socialnämnden

Tertial 1 2019

Innehållsförteckning

1	Förvaltningsberättelse.....	3
1.1	Sammantagen bedömning med åtgärdsplan.....	3
1.2	Volymutveckling.....	3
1.3	Framåtblick	4
2	Målredovisning.....	5
2.1	Tillväxt, fler jobb & ökad egen försörjning	5
2.2	Attraktiva boende- & livsmiljöer	5
2.3	En stark & trygg skola för bättre kunskaper	5
2.4	Trygg vård & omsorg.....	5
2.5	Ett rikt kultur-, idrotts- och fritidsliv	6
2.6	Hållbar miljö	6
2.7	Attraktiv arbetsgivare och effektiv organisation.....	6
3	Personalredovisning.....	7
3.1	Personalnyckeltal	7
4	Ekonomisk redovisning	8
4.1	Ekonomiskt utfall enligt driftsredovisningen inkl helårsprognos	8
4.2	Ekonomiskt utfall enligt investeringsredovisningen inkl helårsprognos	9
5	Särskilda uppdrag	10
5.1	Uppdrag från Övergripande plan med budget.....	10

1 Förvaltningsberättelse

1.1 Sammantagen bedömning med åtgärdsplan

Socialnämnden har för verksamhetsåret 2019 fortsatt stora utmaningar. De tre stora utmaningarna är höga kostnader för försörjningsstöd, höga kostnader för externa placeringar samt kostnader för inhyrda socionomkonsulter. Socialnämnden har upprättat en åtgärdsplan för att utveckla verksamheten och sänka kostnaderna.

Socialnämnden har genomfört en översyn av samtliga externa placeringar för att se vilka behov som behöver utvecklas på hemmaplan. Öppenvården har påbörjat flera nya insatser för att kunna tillgodose klienters behov av vård och stöd.

Under mars månad har enheten ekonomiskt bistånd påbörjat ett nytt arbetssätt tillsammans med Viadidakt i syfte att få en snabbare handläggning och planering.

I socialnämndens åtgärdsplan är målet att avsluta alla konsulter under 2019.

Socialförvaltningens bedömning är att utfasningen av socionomkonsulter måste ske succesivt och gå hand i hand med en god arbetsmiljö och att skapa förutsättningar för en fortsatt hållbar personalförsörjning.

Socialnämnden planerar även att se över verksamhetens arbetsprocesser för att förenkla och bli mer tillgängliga för brukare och klienter. Socialnämnden har ett uppdrag att arbeta med verksamhetsutveckling med teknikens möjligheter som stöd. Arbetet är påbörjat inom olika delar av nämndens verksamhet.

1.2 Volymutveckling

Volymmått	Utfall jan-april 2019	Prognos 2019	Utfall 2018
Antal hushåll som beviljats ekonomiskt bistånd, genomsnitt per månad	602	550	599
Antal ensamkommande barn och unga	45	35	49
Antal utnyttjade vårdryggn i familjehem, ensamkommande barn och unga	4518	12000	14944
Antal utnyttjade vårdryggn i stödboende/HVB, ensamkommande barn och unga	1065	4000	4571
Antal utnyttjade vårdryggn i familjehem, barn och unga exkl ensamkommande	8684	22000	24078
Antal utnyttjade vårdryggn på institution, barn och unga exkl ensamkommande	1878	7000	6649
Antal utnyttjade vårdryggn på institution, vuxna	2567	7000	7690
Antal utnyttjade vårdryggn på Vårnäs, öppet intag	643	1300	1238
Antal pågående insatser, kontaktfamiljer/kontaktpersoner	56	100	81
Antal ärenden spelmissbruk	4		Nytt mått
Antal kvinnofridsärenden	22	140	125

Volymmått	Utfall jan-april 2019	Prognos 2019	Utfall 2018
Antal sociala kontrakt	96	90	94
Antal stadigvarande serveringstillstånd	30	35	30
Antal inkomna aktualiseringar	1575	5000	4314
Antal startade utredningar	620	2200	2005
Antal avslutade utredningar	691	2000	1940
Antal pågående utredningar	1040	450	449

Kommentar till volymutveckling

1.3 Framåtblick

Socialnämnden kommer att ha fortsatt stora utmaningar för att minska underskottet. Åtgärdsplanen och de olika projekten i den kommer fortgå, följas upp och utvärderas för att säkerställa att det ger resultat. Nämnden står också inför personalutmaningar avseende chefer. Rekrytering pågår för förvaltningschef och två avdelningschefer och de förväntas vara på plats först efter sommaren.

Kommunförvaltningens anvisningar i underlag för övergripande plan med budget har nämnderna fått särskilda beredningsuppdrag. Ett av dem är att ta fram en plan för arbetet med jämförelser och goda exempel. Socialnämnden har valt att fokusera på ekonomiskt bistånd för detta arbete, men för att försörjningsstödet ska minska behöver klienterna komma till egen försörjning genom arbete, annan sysselsättning eller annan ersättning. Socialnämndens bedömning är att det kommer att krävas omfattande samarbete mellan flera förvaltningar och andra myndigheter för att kunna minska utbetalt försörjningsstöd.

Samtidigt som placeringar på externa institutioner ska minska, ska även det förebyggande arbetet också prioriteras, för att förhindra sociala problem i framtiden. Tidigt föräldrastöd ses som mycket viktigt, och särskilt kulturanpassat föräldrastöd då vi ser en ökning av våld i familjer samt uppfostringsvåld.

Socialnämnden ser en ökning av psykisk ohälsa både bland unga och vuxna. Många av dem har behov av vård genom regionen, men på grund av långa väntetider hamnar personerna i socialnämndens omsorg för behandling vilket ger ökade kostnader. För personerna innebär det också att de inte får rätt vård utifrån sin psykiska ohälsa.

2 Målredovisning

2.1 Tillväxt, fler jobb & ökad egen försörjning

Lägesrapport

Under mars månad påbörjade enheten ekonomiskt bistånd ett nytt arbetssätt tillsammans med Viadidakt. Vid ett första telefonsamtal blir personer hänvisade till Viadidakt Arbetsmarknad för att träffa en coach som gör en kartläggning över personen utbildning, arbetslivserfarenhet, hälsa med mera. Kontakt tas med Arbetsförmedlingen för att ta reda på om det finns en planering för personen att komma till egen försörjning eller om insatser från Viadidakt ska startas upp. Efter det får personen en tid på socialförvaltningen för utredning av rätten till ekonomiskt bistånd. Är personen/familjen i fortsatt i behov av ekonomiskt bistånd så flyttas ärendet till en socialsekreterare som ansvarar för planeringen mot egen försörjning. Vid första träffen upprättas en genomförande plan. Ska personen få stöd av Viadidakt är en coach med vid träffen och deltar i planeringen. Har personen en planering med Arbetsförmedlingen skrivs den ner i genomförandeplanen och det är den planeringen som klienten ska följa för att ha rätt till ekonomiskt bistånd.

Det finns dock en osäkerhet över hur samarbetet med Arbetsförmedlingen kommer att fungera framöver med anledning av deras aktuella situation. På grund av ändrade förutsättningar kan våra klienter få vänta längre på beslut vilket försvårar vårt arbete.

2.2 Attraktiva boende- & livsmiljöer

Lägesrapport

2.3 En stark & trygg skola för bättre kunskaper

Lägesrapport

Socialnämnden ser fortsatt goda resultat för de familjehemsplacerade barnen som är med i SkolFam.

Vår gemensamma verksamhet med bildningsförvaltningen för hemmasittare, Samtid, har tidigare bestått av en 50 % tjänst från socialförvaltningen. Sedan februari bidrar inte socialnämnden med denna halvtid utan istället kan familjer med barn och unga i Samtid direkt kontakta Familjeenheten för stöd. Bildningsförvaltningen arbetar främst med eleven och socialförvaltningen med familjen.

2.4 Trygg vård & omsorg

Lägesrapport

Socialnämnden har i uppdrag att minska antal placeringar, främst vuxna placerade på externa behandlingshem. Öppenvården har utökad med fler lägenheter för att undvika att personer blir kvar på behandlingshem på grund av att de inte har boende. Från och med mitten på juni kommer öppenvården även att vara bemannad med en jour kvällar och helger för att kunna ge ytterligare stöd till personerna i boendena. En person har anställts och börjar 1 juni för att komplettera med fler behandlingsmetoder, främst för personer med samsjuklighet. De som genomgår missbruksbehandling i öppenvården kan nu även erbjudas ett digitalt stöd på kvällar och helger för att komplettera stödet. Under början av maj kan man se att vuxenplaceringarna börjar minska.

För att undvika placeringar av barn, ungdomar och föräldrar har en rutin gjorts där insatser från

öppenvården ska användas i tidigare skede, helst redan under utredningstiden. Rutinen innehåller även krav att använda nätverksmöten i inledningsskedet av utredningen för att på så sätt se om det finns andra personer i nätverket som kan vara ett skydd och stöd för barnet. För att Familjeenheten ska kunna ta fler ärenden har de öppna ärenden (ärenden utan biståndsbeslut) flyttats. Familjer med barn 0- 12 år hänvisas till Familjecentralen och 13- 18 år till ungdomsenheten.

2.5 Ett rikt kultur-, idrotts- och fritidsliv

Lägesrapport

Förebyggande och tidiga insatser för barn och unga ska prioriteras. Socialnämndens delaktighet i Lyckliga gatorna är viktig för att kunna identifiera och erbjuda tidiga insatser. Ett viktigt arbete i Lyckliga gatorna är att erbjuda barn och unga fritidsaktiviteter. Verksamheten fortsätter att växa och under sommarlovet kommer man kunna erbjuda aktiviteter sju dagar i veckan. Socialförvaltningen kommer utöka personalinsatserna med 50 %, vilket görs med befintlig personal från Ungdomsenheten.

2.6 Hållbar miljö

Lägesrapport

Socialnämnden arbetar med att minska el-, värme och vattenkonsumtion och har sett över möjligheterna att minska pappersförbrukningen. Förvaltningen har även fullt utbyggd avfallssortering. Socialnämnden bidrar även till en hållbar miljö genom att i möjligaste mån använda de biogasbilar som finns inom kommunen.

Socialnämnden finns representerad i kommunens digitaliseringsforum och kommer att arbeta aktivt med digitalisering inom förvaltningens olika verksamheter. Genom digitalisering ska användningen av exempelvis papper och pappersutskrifter minska.

2.7 Attraktiv arbetsgivare och effektiv organisation

Lägesrapport

Den nya länsgemensamma socialjouren startade i mitten av mars och som ett led i detta har socialnämnden nu ett eget jourhem samt digital signering för socialnämndernas ordförande.

Avvecklingen av konsulter följer planeringen, fem konsulter avslutas under våren och tre konsulter kommer att avslutas under hösten. Föräldralediga som kommer tillbaka och tre överanställningar är förklaringen till att konsulterna kan fasa ut.

Socialnämnden har under våren tagit emot flera studenter och under sommaren erbjuds flera av dem utbildningstjänster.

Socialnämnden har gjort en mindre organisationsförändring som träder i kraft den 1 maj. Myndighetsavdelningen delas i två avdelningar, en för barn, unga och familj samt en för ekonomiskt bistånd och vuxna. Rekrytering av två avdelningschefer pågår. Inom myndighetsavdelningen finns de stora ekonomiska kostnaderna och genom att dela avdelningen kommer arbetet med åtgärder kunna göras mer riktat och djupgående.

3 Personalredovisning

3.1 Personalnyckeltal

	Mätdatum/ mätperiod	Tertial 2019			Tertial 2018		
		Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män
Attraktiv arbetsgivare							
Antal månadsanställda personer	30/4	137	109	28	143	108	35
Andel månadsanställda som arbetar heltid	30/4	94,9 %	96,3 %	89,3 %	95,8 %	98,2 %	88,6 %
Genomsnittlig sysselsättningsgrad, månadsanställda med deltidсанställning	30/4	77,1 %	81,3 %	71,7 %	68,3 %	82,5 %	61,3 %
Hälsa							
Total sjukfrånvaro	1/12-28/2	5,2 %	5,0 %	5,8 %	7,0 %	6,9 %	7,5 %
Sjukfrånvaro månadsanställda	1/12-28/2	5,3 %			7,3 %		
varav sjukfrånvaro <15 dagar	1/12-28/2	2,8 %			3,3 %		
varav sjukfrånvaro 15-90 dagar	1/12-28/2	0,8 %			2,0 %		
varav sjukfrånvaro >90 dagar	1/12-28/2	1,6 %			2,0 %		
Personalkostnader							
Sjuklönekostnad som andel av total lönekostnad	1/1-30/4	2,0 %			1,8 %		
Kostnad övertid inkl mertid som andel av total lönekostnad	1/1-30/4	0,4 %			0,3 %		

Kommentar till personalnyckeltal

Sjuktalet inom socialnämnden har minskat under årets första fyra månader i förhållande till samma period förra året. Socialnämnden har ett fåtal långtidssjukskrivningar som inte är arbetsrelaterade och några medarbetare med korttidsfrånvaro. Då det är få män anställda inom socialnämnden ger enstaka sjukfall stort utslag i statistiken.

4 Ekonomisk redovisning

4.1 Ekonomiskt utfall enligt driftsredovisningen inkl helårsprognos

Driftsredovisning, nettoresultat (tkr)				
	Utfall per 30/4 2019	Budget per 30/4 2019	Avvikelse per 30/4 2019	Prognos budgetavvikelse helår 2019
Verksamhetens intäkter	11 890	9 558	+2 332	+2 300
Verksamhetens kostnader	-86 983	-69 761	-17 223	-32 300
varav ekonomiskt bistånd	-20 903	-16 653	-4 249	-8 000
varav köpt huvudverksamhet (placeringar)	-24 054	-12 805	-11 250	-23 000
varav personalkostnader inkl ers familjehem	-29 743	-31 811	+2 086	+6 700
varav utredningskonsulter	-4 007	0	-4 007	-8 000
varav övriga kostnader	8 276	-8 492	+216	0
Summa	-75 094	-60 203	-14 891	-30 000
Ekonomi i balans, KS mars				-30 000
Avvikelse jämfört ekonomi i balans				0

Kommentar till driftsredovisning

Socialnämnden visar för perioden januari till april ett underskott jämfört med budget om 14 891 tkr. Detta är en förbättring jämfört med tidigare månadsuppföljningar. För perioden januari och februari visade socialnämnden ett underskott om 8 000 tkr och för perioden januari till mars ett underskott om 12 048 tkr.

Socialnämnden redovisar sin uppföljning och prognos per intäkts och kostnadsposter i stället för per avdelning/enhet. För att minska kostnaderna med målsättning att komma ner till budgetram måste hela förvaltningen göra ett gemensamt arbete. Det kan innebära att vissa verksamhetsområden måste öka sina kostnader för att andra verksamheter ska kunna minska. Åtgärderna för att minska kostnaderna är också satt på typ av kostnader och inte per avdelning/enhet. En annan orsak till att redovisa på detta sätt är den förändring i organisationen som nu sker. Avdelning för Myndighet delas from 1 maj och blir i stället två avdelningar.

Under första månaderna har arbete för att minska kostnaderna inletts men nämnden bedriver den typ av verksamhet som är styrt av lagar och som måste utföras. Dock finns alternativa sätt att bedriva verksamheten. Att ställa om tar viss tid och omfattas av ett eftersläp av kostnader. Nu har arbetet börjat ge resultat även på ekonomin.

Vad gäller intäkter så har verksamheten sökt och fått några bidrag från Socialstyrelsen vilket förklarar perioden avvikelse jämfört med budget. Dessa bidrag avser helår men är inte periodiserade. Utbetalning av ekonomiskt bistånd var under april 979 tkr lägre än mars. Denna variation är normal jämfört med samma månader tidigare år. Storleken på utbetalt ekonomiskt bistånd varierar mellan månaderna beroende av antal dagar i månad och andra faktorer. Utbetalt belopp följs upp månadsvis och prognosen är att minska utbetalningarna jämfört med förra året med 2 000 tkr enligt åtgärdsplanen.

För köp av huvudverksamhet, vilket till största delen är kostnader för placeringar, kan en minskning nu anas. Kostnaden är i storleksordningen några hundra tusen kronor lägre i april

jämfört med förra månaden. De fakturor som kommit i april avser till största delen kostnader för placeringar i mars. Placeringar betalas per dygn och mars månad var en ”lång” månad med 31 dygn. Personalkostnader fortsätter att generera ett överskott jämfört med budget. Per månad är överskottet ca 500 tkr så på fyra månader har det kommit upp i 2 068 tkr. Socialförvaltningen räknar med att denna trend fortsätter året ut och prognostiserar därför ett överskott om 6 700 tkr på helår.

Eftersom det under en tid varit svårt att rekrytera socionomer så har utredningskonsulter fått täcka upp en del tjänster. Nu håller dessa konsulter på att fasas ut. Kostnaden har minskat med ca 100 tkr i april jämfört med mars. En större kostnadsminskning är att vänta under maj månad. Under året kommer dock ett antal konsulter att fortsätta täcka upp för föräldraledig personal samt utföra vissa ”tyngre” utredningar. Eftersom inte konsulterna är budgeterade så blir hela kostnaden ett underskott och för tertialet är kostnaden 4 007 tkr. För helår beräknas underskottet bli 8 000 tkr.

Totalt räknar socialnämnden att redovisa ett underskott på 30 000 tkr för helår.

4.2 Ekonomiskt utfall enligt investeringsredovisningen inkl helårsprognos

Investeringsredovisning, nettoresultat (tkr)				
	Utfall per 30/4 2019	Budget per 30/4 2019	Avvikelse per 30/4 2019	Prognos budgetavvikelse helår 2019
Digitalisering/utveckling datorprogram	0	-133	+133	0
Möbler och inventarier ny våning	0	-158	+158	0
Arbetsmiljöinvesteringar	0	-400	+400	+600
Summa	0	-691	+691	+600

Kommentar till investeringsredovisning

Projektet för digitalisering är inlett men huvuddelen av arbetet kommer att ske under hösten.

Möbler till nya våningen är upphandlad och leverans sker under sommaren.

5 Särskilda uppdrag

5.1 Uppdrag från Övergripande plan med budget

Uppdrag	Kommentar
 Fortsatt verksamhetsutveckling genom digitalisering och lansering av minst 50 fullvärdiga e-tjänster	2019-05-14 Socialnämnden har ett uppdrag att arbeta med verksamhetsutveckling med teknikens möjligheter som stöd. Stabens verksamhetsutvecklare är processledare för detta arbete. Vi har under årets fyra första månader påbörjat arbetet med bland annat digitalisering av ansökningar för ekonomiskt bistånd kopplat till vårt verksamhetssystem och digitalt stöd för klienter inom missbruksvården. Arbete sker i samråd med CGI, leverantör av verksamhetssystemet Treserva samt kommunens IT-enhet.
 Öka övergången till egen försörjning bland kvinnor och män som har försörjningsstöd	

Ökad övergång till egen försörjning

Delrapport för särskilt uppdrag 2019

viadidakt.se

facebook.se/viadidakt

Telefon: 0150-48 80 90

Postadress: Viadidakt, 641 80 Katrineholm

Mejl: info@viadidakt.se

Viadidakt är en gemensam förvaltning för vuxenutbildning och arbetsmarknadsinsatser i Katrineholms och Vingåkers kommuner.

Viadidakt[®]

Innehåll

Sammanfattning	3
Bakgrund	3
Delrapportens framtagande	4
Ekonomiskt bistånd i Katrineholms kommun	4
Vad har skett hittills inom det särskilda uppdraget	5
Vad är planerat framåt	6
Effekter och resultat	7
Utvecklingsområden	10
Eventuella påverkansfaktorer i omvärlden	11

Sammanfattning

Utifrån det särskilda uppdraget som socialnämnden och viadidaktnämnden fått i övergripande plan med budget 2019-2021, behandlar denna delrapport vilket arbete som utförs för att öka övergången från försörjningsstöd till egen försörjning. Påbörjade och planerade aktiviteter beskrivs, samt förväntade effekter och resultat.

En processförändring har genomförts, så att den som ansöker om ekonomiskt bistånd får träffa en arbetsmarknadscoach inom en vecka. På det sättet finns det ett arbetsmarknadsperspektiv från dag ett. I samarbete med näringslivschef prövar Viadidakt Arbetsmarknad nya arbetssätt för att matcha försörjningsstödstagare mot arbetsgivares behov. Statistik från Ekonomiskt bistånd visar att antalet hushåll med försörjningsstöd i medeltal per månad har minskat de senaste åren. Majoriteten av aktuella ärenden under 2018 avslutades inom ett år. Personer som är registrerade som arbetslösa står för den största minskningen. Samtidigt finns det ärenden som har pågått i flera. Två grupper som har ökat det senaste året är studerande på SFI utan annan ersättning och personer med olika former av arbetshinder.

Bakgrund

I övergripande plan med budget 2018-2020 gavs viadidaktnämnden, socialnämnden och samhällsbyggnadsförvaltningen uppdrag att gemensamt utveckla och effektivisera arbetsformer som säkerställer ett tydligt arbetsmarknadsperspektiv i kommunens arbete med försörjningsstödstagare (KF 2017-11-20 § 186). Under 2018 arbetade förvaltningarna med frågan under ledning av projektledare från Samhällsbyggnadsförvaltningen. Resultatet sammanställdes i rapporten ”Arbetsmarknadsperspektiv i Katrineholms kommun”. Rapporten godkändes av viadidaktnämnden (VIAN/2018:29) och socialnämnden (SOCN/2018:65) och därefter av kommunstyrelsen (KS/2018:382).

I rapporten gavs förslag på tre åtgärder för att öka arbetsmarknadsperspektivet i arbetet med försörjningsstödstagare: att utveckla användandet av subventionerade anställningar i kommunen, att personer som söker försörjningsstöd ska träffa en arbetsmarknadscoach inom max en vecka samt att inrätta ett arbetsmarknadsforum för kommungemensam styrning av frågorna.

I övergripande plan med budget 2019-2021 har ett särskilt uppdrag formulerats: **Uppdrag till socialnämnden och viadidaktnämnden att öka övergången till egen försörjning bland kvinnor och män som har försörjningsstöd. Utgångspunkten för uppdraget är den utredning som genomförts för att stärka arbetsmarknadsperspektivet i kommunens arbete med försörjningsstödstagare. Uppdraget ska genomföras i nära samarbete med näringslivschefen.**

En delrapport för det särskilda uppdraget ska ges till kommunstyrelsen senast i juni 2019. Uppdraget ska även återrapporteras inom ramen för kommunens delårsrapport och årsredovisning.

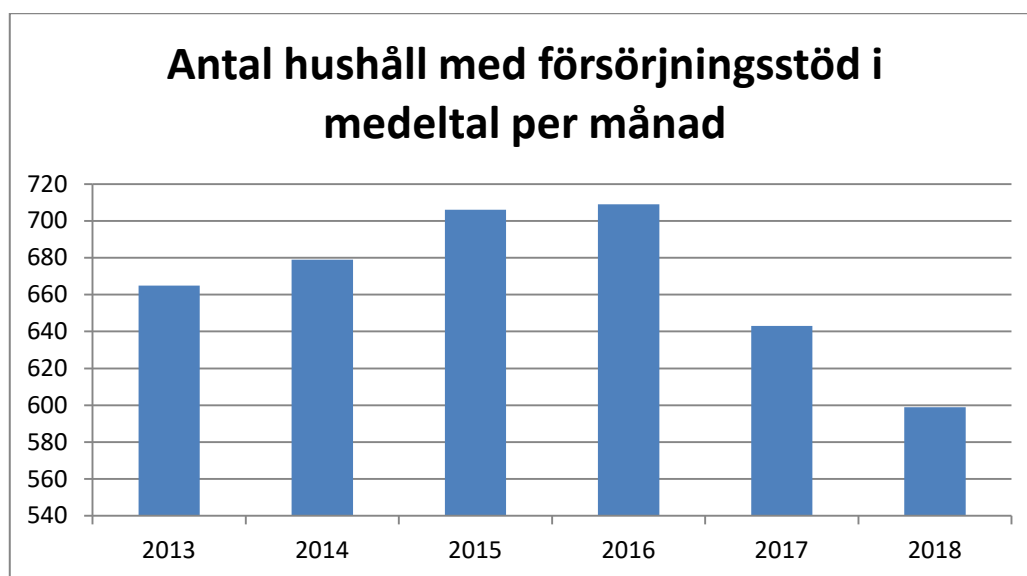
Delrapportens framtagande

Underlag till denna delrapport har samlats in genom intervjuer och samtal med flertalet funktioner inom Socialförvaltningen och Viadidakt; förvaltningschefer, enhetschefer, verksamhetsledare, verksamhetssamordnare samt specialist. Uppgifter har även hämtats och sammanställts från kommunens system för försörjningsstöd och arbetsmarknadsinsatser.

Ekonomiskt bistånd i Katrineholms kommun

Under 2018 var 1 395 hushåll aktuella för försörjningsstöd någon gång under året. I de hushållen fanns 3 000 personer varav 1 305 var barn under 18 år. Det innebär att 8,7 % av kommunens befolkning och 17,4 % av kommunens barn under 18 år fanns i familjer som behövde försörjningsstöd någon gång under 2018.

Ekonomiskt bistånd har de senaste åren arbetat aktivt för att minska antalet hushåll som uppstår försörjningsstöd.

Källa: Treserva

Som diagrammet visar har antalet bidragshushåll i medeltal per månad minskat sedan 2016. Ekonomiskt stöd bedömer att förändrade arbetssätt är en starkt bidragande orsak till minskningen. Fler socialsekreterare har anställts, vilket har lett till färre antal ärenden per handläggare, mindre administration och mer tid till förändringsarbete. Bättre konjunktur på arbetsmarknaden samt minskad invandring uppfattas också ha bidragit till minskningen. Ändå är många individer och familjer fortfarande beroende av försörjningsstöd.

Vad har skett hittills inom det särskilda uppdraget

Nedan är en sammanställning av de aktiviteter som har genomförts eller påbörjats i syfte att ytterligare öka övergången från försörjningsstöd till egen försörjning. Aktiviteterna som beskrivs är sådana som sker inom ramen för det särskilda uppdraget. Ökad övergång till egen försörjning är målsättningen för allt arbete inom Socialförvaltningens Ekonomiskt bistånd och inom Viadidakt. Det som sker inom ordinarie verksamhet beskrivs inte i denna delrapport.

Lokal överenskommelse om samverkan

En lokal överenskommelse om samverkan undertecknades av Arbetsförmedlingen Västra Sörmland, Socialförvaltningen och Viadidakt i slutet av 2018. Dokumentet tydliggör förutsättningarna för samverkan kring personer som är aktuella inom våra myndigheter. I och med denna överenskommelse träffas representanter från Ekonomiskt bistånd, Arbetsförmedlingen samt Viadidakt Arbetsmarknad en gång i veckan för dialog kring aktuella personer och olika operativa frågor.

Träff med arbetsmarknadscoach inom max en vecka

Socialförvaltningen och Viadidakt Arbetsmarknad har arbetat med att realisera förslaget om träff med en arbetsmarknadscoach inom en vecka från ansökan om försörjningsstöd.

Vid träffen gör arbetsmarknadscoachen en förenklad kartläggning och stämmer sedan av med Arbetsförmedlingen om de har en planering för personen alternativt om kommunala insatser är lämpliga. Informationen används som underlag i socialsekreterarens möte med personen och efterföljande utredning om rätten till ekonomiskt bistånd. Denna processförändring har införts under mars 2019.

"Korta vårdspåret"

I samarbete med Vård- och omsorgsförvaltningen i Katrineholm och Socialförvaltningen i Vingåker, prövar Viadidakt Arbetsmarknad under våren

2019 ett nytt arbetssätt – det ”korta vårdspåret”. Benämningen kommer sig av en jämförelse med det tvååriga vårdspåret inom ramen för Dua (Delegationen för unga och nyanlända i arbete), som syftar till att nyanlända utbildar sig till vårdbiträden. I ”korta vårdspåret” har försörjningsstödstagare med intresse för att arbeta inom vård och omsorg, framförallt äldreomsorg, tagits in till en förberedande utbildning om 19 veckor. Insatsen ges på heltid med en kombination av studier och praktik. Målsättningen är att deltagarna söker och får vikariat inom vården sommaren 2019.

Samarbete med näringslivschef

Kontinuerliga möten har införts mellan Viadidakt Arbetsmarknad och näringslivschef. Syftet är att utveckla dialogen om arbetsmarknadsperspektivet och att enas om aktiviteter och insatser med koppling till näringslivet. Detta förväntas även leda till ett snabbare och effektivare informationsflöde i arbetet med att matcha personer som är aktuella hos Viadidakt Arbetsmarknad med externa arbetsgivare i behov av arbetskraft.

Subventionerade anställningar

Då det inte har tagits beslut om en kommunövergripande satsning på subventionerade anställningar för försörjningsstödstagare, fortsätter arbetet som tidigare inom ordinarie verksamhet. Arbetsmarknadscoacherna på Viadidakt Arbetsmarknad undersöker alltid individens möjlighet att få en subventionerad anställning, men Arbetsförmedlingens bedömning av vilka personer som är lämpliga för åtgärden har företräde. En utveckling som sker inom ramen för det särskilda uppdraget, är att ansvaret för kontakter med arbetsgivare och individer koncentreras till två arbetsmarknadscoacher. För individerna handlar det inte bara om att få en subventionerad anställning, utan även om att kunna behålla den och på sikt få en reguljär anställning. Arbetsmarknadscoacherna arbetar aktivt med att stötta både arbetsgivare och individ så att den subventionerade anställningen kan fortlöpa på ett bra sätt.

Lokalvårdsutbildning

Viadidakt Arbetsmarknad har upphandlat en lokalvårdsutbildning om 15 veckor med start i april och avslut i juni 2019. 20 försörjningsstödstagare får möjlighet att delta. Satsningen sker i samarbete med näringslivschef, som kommer att bjuda in arbetsgivare inom sektorn för information och dialog. Målsättningen är att deltagarna efter utbildningen kommer ut i arbete med eller utan subvention.

Vad är planerat framåt

Studie- och yrkesvägledare på Viadidakt Arbetsmarknad

En studie- och yrkesvägledare har anställts på Viadidakt Arbetsmarknad på deltid för perioden maj-december 2019. Syftet är att pröva vilka effekter det kan ge att ha

vägledande kompetens integrerat i arbetsmarknadsinsatserna. Att börja studera är sannolikt den säkraste vägen till egen försörjning, men för många deltagare finns stora behov av information, motivation och inspiration för att ta steget in i studier.

Steget 2.0

För att än snabbare kunna möta personer som Ekonomiskt bistånd beslutat om kompetenshöjande verksamhet för, kommer Viadidakt Arbetsmarknad att starta upp Steget 2.0. Det är en kort insats som kan ta emot nya deltagare varje vecka för fördjupad kartläggning och planering.

MICA – motivationsgrupp för vuxna

Till hösten 2019 återupptar Viadidakt Arbetsmarknad insatsen MICA (motivation, inspiration, CV, arbete), en motivationsgrupp för personer med subventionerade anställningar som närmar sig avslut. Syftet är att motivera och förbereda personer för att kunna gå över eller ut i en reguljär anställning. Gruppen träffas en halvdag i veckan och CV-skrivning samt studiebesök på arbetsplatser ingår i innehållet.

Samverkansmöten på strategisk nivå

I den lokala överenskommelsen om samverkan beskrivs att samverkan mellan kommunen och Arbetsförmedlingen ska följas upp på en strategisk nivå. Detta är viktigt för att säkerställa att samverkansplattformen fungerar samt för att fortsätta utveckla samverkan. Dialog förs om vilka som behöver delta och med vilken agenda. Möten kommer att införas under 2019.

Effekter och resultat

Det är inte helt enkelt att påvisa effekter och resultat av aktiviteter som precis har påbörjats eller fortfarande planeras. En effekt av att det nu finns en lokal överenskommelse som förtydligar förutsättningarna för samverkan mellan kommunen och Arbetsförmedlingen, är att samverkan kring individer uppfattas fungera smidigare tack vare att berörda parter träffas regelbundet. Det ”korta vårdspåret” startade i februari 2019 med 18 deltagare, 10 kvinnor och 8 män, och avslutas i slutet av maj. Målsättningen med insatsen är att deltagarna ska komma in på semestervikariat inom vården. Lokalvårdsutbildningen startar i april 2019 med 17 deltagare, 7 kvinnor och 10 män, och avslutas till sommaren. Målet är att deltagarna ska få arbete. Resultaten från dessa insatser kommer att redovisas i delårsrapporten. Om satsningarna slår väl ut, kan en effekt bli fler korta anpassade insatser med inslag av både utbildning och praktik i samarbete med arbetsgivare.

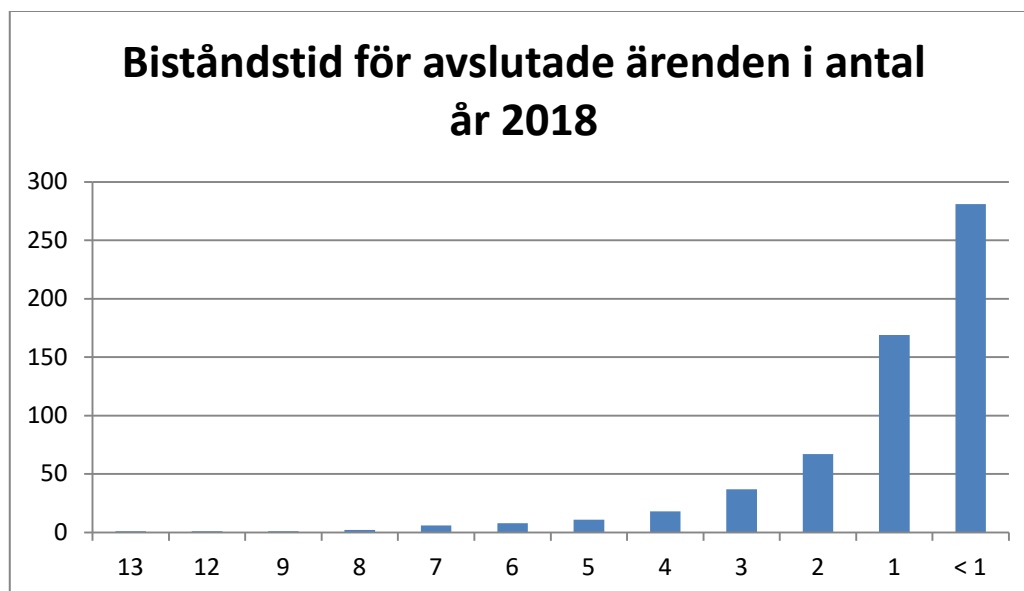
Den genomförda processförändringen, som innebär att personer som ansöker om försörjningsstöd får träffa en arbetsmarknadscoach inom en vecka, förväntas ge flera effekter. Arbetsmarknadscoachen gör tillsammans med personen en bedömning av vilka kompetenshöjande insatser som personen behöver, vilket bidrar till att korta ledtiden mellan ansökan om bistånd och plan för

kompetenshöjande insats. Bedömningen av vilka som ska ta del av kompetenshöjande insatser görs av de som har kunskap om vilka insatser som finns tillgängliga och hur dessa kan anpassas för individen. Att arbete tas upp vid första samtalet och att ett möte med fokus på resurser och vägar till försörjning sker inom första veckan gör att ett arbetsmarknadsperspektiv finns med från dag ett. Att ansvaret för att inhämta information från Arbetsförmedlingen har förts över till Viadidakt förväntas korta utredningstiden då socialsekreteraren inte behöver söka kontakt innan beslut om kompetenshöjande verksamhet. Dessutom kan personer som inte har ett ärende hos Arbetsförmedlingen få vägledning av arbetsmarknadscoach att skriva in sig.

Dock är det för tidigt att redovisa faktiska resultat av processförändringen efter en månads arbete. Under mars månad har Viadidakt Arbetsmarknad registrerat 12 nybesök/ kartläggningar i det nya snabba flödet. Framöver kommer det vara möjligt att följa upp om personer som kommer på ett första samtal med arbetsmarknadscoach även tar del av andra insatser hos Viadidakt Arbetsmarknad och av vilka orsaker deras insatser avslutas.

Hittills i år har elva personer fått subventionerade anställningar genom Viadidakt Arbetsmarknad, fyra kvinnor och sju män. Samtliga fick en anställning inom kommunens egna verksamheter. Dessutom har fem personer, två kvinnor och tre män, gått till anställning utan subvention hos externa arbetsgivare.

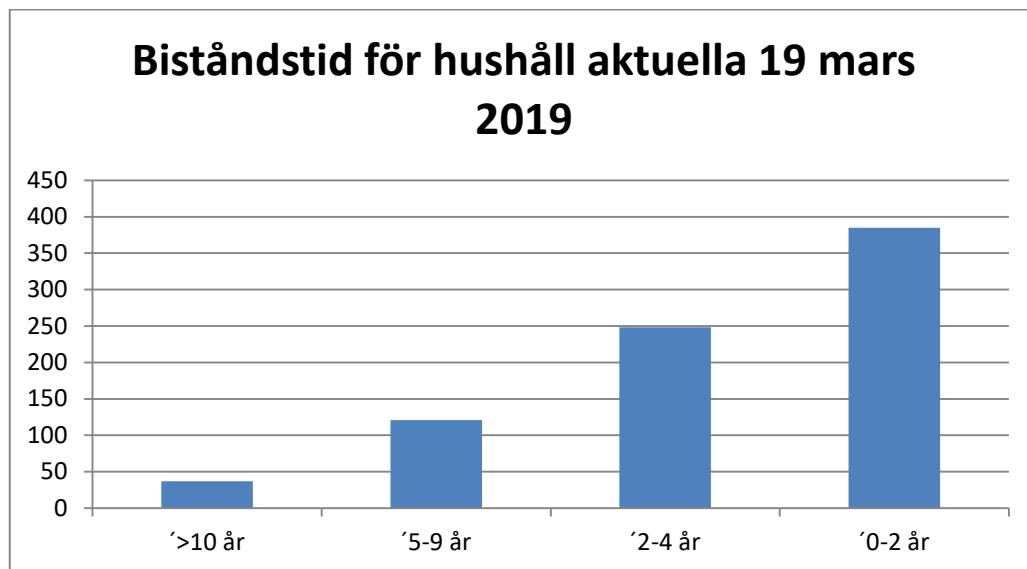
Ett sätt att följa upp arbetet med att öka övergången från försörjningsstöd till egen försörjning, är att titta på genomströmningen av ärenden på Ekonomiskt bistånd.

Källa: Treserva

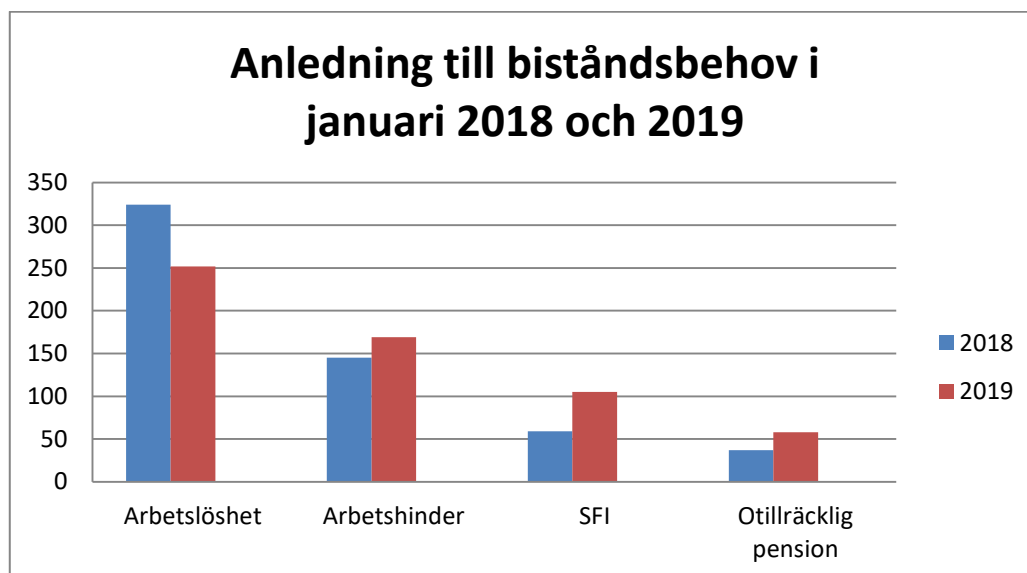
Diagrammet visar att majoriteten blir självförsörjande inom ett år, ofta inom några månader. Det är främst personer registrerade som arbetslösa som står för den

snabba genomströmningen. Samtidigt finns det ärenden som pågår i flera år, vilket syns tydligare i den ”ögonblicksbild” som nedanstående diagram ger.

Källa: Treserva

Många faktorer kan påverka individers möjligheter att komma till egen försörjning, allt från arbetsmarknadens sammansättning, hur myndigheters stöd och insatser organiseras till individernas personliga förutsättningar. Anledningen till ett biståndsbehov har ofta stor betydelse för individers förutsättningar att komma till egen försörjning. Exempelvis kan en individ som ansöker om försörjningsstöd i väntan på lön bedömas ha andra förutsättningar än den som uppbär bistånd på grund av sjukskrivning utan sjukpenning.

Källa: Treserva

Vid en jämförelse av registrerade anledningar till biståndsbehov, blir det tydligt att den grupp som har minskat mest under 2018 är individer med arbetslöshet som huvudsaklig orsak för biståndsbehov, en minskning med 22 % (72 personer). Däremot har antalet personer med ett antal andra anledningar till biståndsbehov ökat. Det är framförallt studerande på svenska för invandrare (SFI) som saknar annan ersättning än försörjningsstöd. I januari 2019 hade den gruppen ökat med 78 % (46 personer) jämfört med januari 2018. Även antalet individer med arbetshinder av olika skäl har ökat med 17 % (24 personer). Det är också fler med otillräcklig pension som behöver kompletterande bistånd från socialtjänsten, en ökning med 57 % (21 personer).

Uppgifterna bekräftar uppfattningen på Ekonomiskt bistånd om att personer som ”bara” är arbetslösa i högre utsträckning får arbete medan de som har ytterligare problematik tenderar att öka i antal och längd på biståndsberoende.

Utvecklingsområden

Det är viktigt att fortsätta följa upp aktiviteter och arbetssätt för att säkerställa att de är optimalt utformade och leder till ökad övergång till egen försörjning. Ett utvecklingsområde är att sätta tydliga och mätbara mål för insatser och aktiviteter. Ett annat område som kommer att utvecklas är samarbetet med det privata näringslivet, både via näringslivschefens och arbetsmarknadscoachernas nätverk. En fråga med utvecklingspotential är subventionerade anställningar. En del kommuner har beslutat att i samverkan med Arbetsförmedlingen ”växla försörjningsstöd mot löner” till försörjningsstödstagare som får subventionerade anställningar inom kommunens verksamhet. På så sätt säkerställs att det är individer som uppbär försörjningsstöd som blir aktuella för anställningarna. Det är en fråga som förutsätter ett kommunövergripande beslut.

En angelägen fråga för både Socialförvaltningen och Viadidakt är försörjningsstödstagare som bedöms ha sämre förutsättningar att komma ut på den reguljära arbetsmarknaden. Statistiken visar att det finns grupper som ökar i antal och som är eller riskerar att bli långtidsberoende av försörjningsstöd, exempelvis personer med arbetshinder. Generellt handlar det om individer med stora behov av stöd och tid, det är inte ovanligt med processer som tar flera år. För de flesta individer ger det positiva effekter av att vara i aktivitet, samtidigt som resurskrävande långa processer inte ger snabba resultat på försörjningsstöds kostnader. Det finns önskemål om en övergripande diskussion kring dessa målgrupper och vilka arbetsformer, resurser och mål som kan vara rimliga för arbetet.

Att fler nyanlända och utrikesfödda fullföljer SFI-utbildningen är grundläggande för att öka deras förutsättningar att komma till egen försörjning. I februari 2019 gav viadidaktnämnden förvaltningen i uppdrag att vidta åtgärder för att öka genomströmningen och måluppfyllelsen inom SFI.

Eventuella påverkansfaktorer i omvärlden

Arbetet med att öka övergången från försörjningsstöd till egen försörjning, är inte isolerat till det som sker inom kommunens interna organisation och verksamhet. Det är ett arbete som behöver ske tillsammans med andra externa parter, vilket kräver att dessa parter också har förutsättningar för att samarbeta och samverka. Förändringar i omvärlden, som i andra myndigheters regelverk, arbetssätt och bedömningar kan påverka kommunens förutsättningar att uppnå måluppfyllelse. Dessutom kan kommunens egna förutsättningar förändras, till exempel vid ändringar i lagar och förordningar.

Arbetsförmedlingen är en viktig samarbets- och samverkanspart som det sker stora förändringar hos, både nationellt och lokalt. Hur dessa förändringar kommer att påverka personer i behov av stöd för att komma till egen försörjning och myndighetens samverkan med kommunen går inte att säga i nuläget, men de flesta är överens om att det kommer att påverka. Farhågorna gäller framförallt personer som står längre ifrån arbetsmarknaden och som behöver mer stöd. Ett delmål för verksamheterna inom Viadidakt Arbetsmarknad är att deltagarna ska rustas så att de av Arbetsförmedlingen bedöms stå till arbetsmarknadens förfogande och därmed får tillgång till deras program och insatser. Det går inte att säga om denna möjlighet kommer att finnas kvar.

Arbetsmarknadsutredningen och Komvuxutredningen är två utredningar som kan få stor inverkan på kommunernas arbete med arbetsmarknadsinsatser och vuxenutbildning. Dock är det i nuläget inte klart vad som sker med förslagen i dessa. Till delårsuppföljning och årsredovisning kommer det sannolikt ha klarnat. Till dess fortsätter arbetet som planerat.